

In de afgelopen 25 jaar zijn insectenpopulaties ingestort: in sommige gebieden zijn die met wel 76% afgenomen! Namens de ondertekenaars van de petitie 'Red de Insecten', schrijft Natuurmonumenten de gemeenten van Nederland aan. Ook inwoners van uw gemeente maken zich grote zorgen over de biodiversiteit in hun omgeving.

Onze petitie 'Red de Insecten' werd massaal ondertekend. In enkele maanden ontving Natuurmonumenten meer dan **100.000 handtekeningen** uit heel Nederland. [Met het aanbieden van de petitieresultaten](#), willen we ook in uw gemeente een insectvriendelijker groenbeheer blijvend op de agenda plaatsen.

Insecten staan aan de basis van een natuurinclusieve gemeente: krijgen ze bij u een thuis? In parken, langs sloten en in bermen; overal waar u ruimte maakt voor groen en wilde bloemen, krijgen insecten leefgebied terug. Overal waar het landschap kleur krijgt, vinden zij voedsel en beschutting. Zo kunnen dorpen en steden hun biodiversiteit vergroten.

Het is een goed moment om te kiezen voor een meer insectvriendelijk groenbeheer. In de aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen van 2022 maakt u op dit moment plannen voor de komende vier jaar: u kunt met insectvriendelijker groenbeheer uw gemeente in bloei zetten! U doet daarmee niet alleen de insecten een plezier, ook uw inwoners willen een prettige leefomgeving, met een goede waterhuishouding, recreatiemogelijkheden en verkoeling op warme dagen!

In de [bijlage](#) kunt u lezen hoeveel van uw eigen burgers een insectvriendelijker groenbeleid wensen. U kunt op de petitielijst ook zien hoe uw gemeente 'scoort' ten opzichte van andere gemeenten. Als u dat wenst kan ik u een lijst met de ondertekenaars in uw gemeente toesturen.

Heeft u de afgelopen jaren al stappen gezet om uw gemeente groener te maken? Dank daarvoor, namens de insecten. Naar aanleiding van de petitie hebben veel ondertekenaars complimenten gegeven voor het groen in hun eigen gemeente. Daarom reiken we in september aan de gemeente **Zwolle** de prijs '**Beste Thuis voor Insecten**' uit, als blijk van waardering voor de stappen die deze gemeente heeft gezet voor insectvriendelijk groenbeheer.

Achttien tips voor groenbeheer

Natuurlijk werkt uw gemeente al aan het behoud van de biodiversiteit. Toch zijn de komende vier jaar cruciaal. U kunt het verschil maken. Door (nog meer) te kiezen voor een natuurinclusieve aanpak. Natuurmonumenten helpt u graag met de expertise van onze boswachters. Bij de petitieresultaten vindt u [achttien praktische en haalbare tips voor een insectvriendelijker groenbeheer](#). Zo kan het verbeteren van de biodiversiteit op de stoep van het gemeentehuis beginnen.

Kom in actie, red onze insecten!

Dit vragen wij u mede namens al die 100.000 burgers, ook de inwoners van uw gemeente. De Gemeenteraadsverkiezingen van 2022 bieden allerlei kansen. Door onze adviezen over te nemen in uw verkiezingsprogramma's kunt u een nog aantrekkelijker, natuurinclusievere gemeente worden.

Mocht u willen onderzoeken wat u nog meer kunt doen voor de biodiversiteit, dan gaan wij graag met u in gesprek.

Bijlage: De resultaten van de petitie, met het aantal ondertekenaars per gemeente en

achttien tips voor insectvriendelijk groenbeheer van de boswachters van Natuurmonumenten ([PDF](#)).

Met vriendelijke groet,

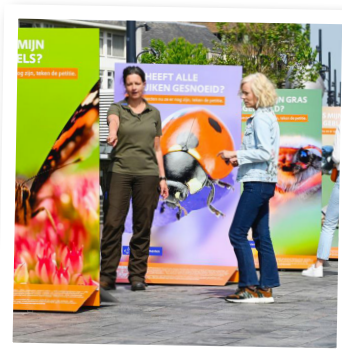
Luc Berris

Provinciaal Ambassadeur Gelderland en Utrecht
Postbus 2166
3800 CD Amersfoort
(06) 54 29 53 02
Secretariaat: Mirjam Knol (033) 479
7000

www.natuurmonumenten.nl

Massale steun voor insectvriendelijk groenbeheer van gemeenten

Natuurmonumenten hield deze zomer de petitie 'Red de Insecten'. In korte tijd tekenden ruim 100.000 mensen voor een insectvriendelijker groenbeheer in hun eigen gemeente. In aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen van 2022 willen wij met hen een meer insectvriendelijk groenbeheer blijvend bij alle gemeenten op de agenda krijgen.

Expositie 'Insecten zonder thuis'

De expositie 'Insecten zonder thuis' trok langs de stadscentra van onder meer Rotterdam, Groningen en Nijmegen. Tien levensgrote insecten legden uit hoe hun leefgebied in gedrang kan komen door rigoureuze maaibeheer.

Petitie 'Red de insecten'

Afgelopen dertig jaar stortten insectenpopulaties in: op sommige plekken verdween wel 76% van de insecten. Ook het aantal soorten neemt af, zodat zelfs de niet-zeldzame insecten stilletjes verdwijnen. Aanleiding voor Natuurmonumenten om deze zomer de petitie te starten voor insectvriendelijk groenbeheer.

Op de laatste pagina leest u het aantal ondertekenaars per gemeente.

Prijs voor Beste Thuis Voor Insecten

Gelukkig gaven veel ondertekenaars ook complimenten over het groenbeheer van hun gemeente.

Daarom krijgt Zwolle de eretitel Beste Thuis voor Insecten.

De prijs wordt in september aan deze gemeente uitgereikt.

Lees verder onze praktische en haalbare tips voor een insectvriendelijker groenbeheer

Bermborden 'Maai-me-niet'

Veel mensen hebben een Maai-me-nietje in de berm geplant voor hun huis, langs wegen en rond parkeerplaatsen. Zo laten zij zien dat ze graag ruimte geven aan bloemen, insecten en andere dieren.

Insectvriendelijke tuinen en balkons

Ook riep Natuurmonumenten deze zomer mensen op om van hun tuin of balkon een goed thuis voor insecten te maken. Ruim 95.000 mensen hebben hieraan gehoor gegeven. Samen zorgden ze voor 156.000 vierkante meter wilde bloemen erbij.

+ GRATIS BLOEM-ZAADJES

RED DE INSECTEN

MAAK VAN JE TUIN HUN THUIS

van Natuurmonumenten

HELP DE BIJ!
#MAAIME NIETJE

Actie 'Help de Bij'

Meer dan 34.000 kinderen kwamen in actie met OERRR en maakten zelf een thuis voor de bijen.

Natuurmonumenten

Natuurmonumenten maakt zich grote zorgen over het verdwijnen van het leefgebied van insecten in steden en dorpen. In aanloop naar de Gemeenteraadsverkiezingen 2022 worden nu al plannen gemaakt voor de komende vier jaar. Dit is een goed moment om te kiezen voor insectvriendelijk groenbeheer. Daarmee doen we niet alleen de insecten een plezier: meer groen in uw gemeente draagt bij aan een fijne leefomgeving, een goede waterhuishouding, verkoeling op warme dagen en recreatie. Groen bermbeheer is daarbij een goed begin: zet uw gemeente in bloei door te kiezen voor insectvriendelijk beheer.

Tips van de boswachters van Natuurmonumenten

- Maai bermen rond twee keer per jaar (medio juni en eind september) en voer het maaisel af. Laat (versnipperd) maaisel niet liggen, want het vormt een rottende laag die funest is voor al het leven op die plek. Voeer maaisel dus af: het zorgt voor lucht en leven voor plant en dier.
- Laat bloemen echt uitbloeien. Maai daarom gefaseerd. Laat per maaibeurt 15-33 procent staan. Laat ook bij de laatste maaibeurt van het seizoen minimaal 20 procent staan tot de volgende zomer. Zo kunnen de planten zich uitzaaïen en hebben insecten een beschutte overwinteringsplek.
- Verrijk grasvelden, die wel geheel gemaaid worden, met snelle bloeiers als madeliefjes, paardenbloemen en witte en rode klaver. Dat levert niet alleen veel voedsel en beschutting voor insecten: het staat nog schitterend ook.
- Grasland voor hooi maximaal drie keer per jaar maaien, maar liever nog minder vaak.
- Vermijd zware machines. Ze beschadigen de bodem en pletten de bloemen.
- Ruigtekruiden zijn nest- en overwinteringsplaats (holle stengels) voor veel insecten. Maai deze stukken zo min mogelijk (eenmaal in de 2-5 jaar). En laat ook dan altijd een gedeelte staan.
- Gebruik bij inzaaien bij voorkeur inheemse bloemenmengsels.
- Zorg voor variatie in soorten (sommige insectensoorten houden maar van een enkele plant).
- Zorg voor variatie in bloeiperioden, van vroege stinsenplanten tot najaarsbloeiers.
- Zorg voor een geleidelijke overgang tussen bos/bomen en grasland (via mantel- en zoomvegetaties).
- Laat takken in stapels liggen. Hier kunnen niet alleen insecten, maar ook vogels en kleine zoogdieren nestelen en overwinteren.
- Laat – indien mogelijk – een dode boom staan of een omgevallen of -gezaagde bomen liggen. Het is een bron van leven voor insecten en kleine dieren.
- Bedekking gewenst? Schorrsnipper (ook van onverharde paden) zijn beter dan asfalt.
- Leg hoopjes stenen in parken, geluidswallen of recreatiegebied.
- Ontwikkel natuurlijke, flauwe oevers waarbij een deel mag verlanden. Dit overgangsgebied tussen water en land is voor veel diersoorten belangrijk omdat het veel soorten (water)planten bevat en in het voorjaar snel opwarmt.
- Schoon en bagger de watergangen altijd gefaseerd.
- Stimuleer de eigen inwoners met voorlichting en/of subsidie om eigen tuin en/of balkon te verwilderen en insectenvriendelijk te maken.
- Leg inwoners uit wat er verandert: van glad, strak en netjes naar meer natuurlijke wilde begroeiing met het oog op de natuurwaarde.

Insecten petitie ondertekenaars per gemeente:

AA EN HUNZE	177	DIEMEN	186	HORST AAN DE MAAS	177	OIRSCHOT	97	TWENTERAND	116
AALBURG	46	DINKELLAND	105	HOUTEN	316	OISTERWIJK	185	TYNAARLO	248
AALSMEER	200	DOESBURG	89	HUIZEN	288	OLDAMBT	165	TYTSJERKSTERADIEL	163
AALTEN	147	DOETINCHEM	348	HULST	95	OLDEBROEK	90	UDEN	164
ACHTKARSPLEN	90	DONGEN	130	IJSSELSTEIN	227	OLDENZAAL	150	UITGEEST	78
ALBLASSERDAM	80	DONGERADEEL	96	KAAG EN BRAASSEM	160	OLST-WIJHE	118	UITHOORN	228
ALBRANDSWAARD	110	DORDRECHT	697	KAMPEN	256	OMMEN	104	URK	22
ALKMAAR	819	DRECHTERLAND	81	KAPELLE	60	ONDERBANKEN	38	UTRECHT	2.788
ALMELO	362	DRIMMELEN	128	KATWIJK	280	OOST GELRE	125	UTRECHTSE	
ALMERE	1.103	DRONTEN	215	KERKRADE	174	OOSTERHOUT	258	HEUVELRUG	504
ALPHEN AAN DEN RIJN	648	DRUTEN	79	KOGGENLAND	109	OOSTSTELLINGWERF	141	VAALS	41
ALPHEN-CHAAM	44	DUIVEN	111	KOLLUMERLAND CA	1	OOSTZAAN	55	VALKENBURG AAN	
AMELAND	29	ECHT-SUSTEREN	156	KOLLUMERLAND EN		OPMEER	62	DE GEUL	106
AMERSFOORT	1.252	EDAM-VOLENDAM	163	KOLLUMERLAND EN		OPSTERLAND	142	VALKENSWAARD	167
AMSTELVEEN	586	EDE	626	KORENDIJK	70	OSS	459	VEENDAM	107
AMSTERDAM	5.528	EEMNES	50	KRIMPEN AAN		OUD-BEIJERLAND	126	VEENENDAAL	322
APELDOORN	936	EEMSMOND	97	DEN IJSSEL	191	OUDE IJSSELSTREEK	203	VEERE	118
APPINGEDAM	46	EERSEL	83	KRIMPENERWAARD	344	OUDER-AMSTEL	97	VEGHEL	0
ARNHEM	1.377	EIJSDEN-MARGRATEN	178	LAARBEEK	84	OUDEWATER	45	VELDHOVEN	229
ASSEN	326	EINDHOVEN	1.495	LANDERD	83	OVERBETUWE	287	VELSEN	468
ASTEN	69	ELBURG	130	LANDGRAAF	181	PAPENDRECHT	142	VENLO	465
BAARLE-NASSAU	33	EMMEN	512	LANDSMEER	82	PEEL EN MAAS	198	VENRAY	193
BAARN	209	ENKHUIZEN	118	LANGEDIJK	201	PEKELA	46	VIANEN	91
BARENDRECHT	235	ENSCHEDÉ	834	LANSINGERLAND	403	PIJNACKER-NOOTDORP	307	VLAARDINGEN	346
BARNEVELD	267	EPE	145	LAREN	84	PURMEREND	356	VLAGTWEDDE	0
BEDUM	49	ERMELO	164	LEEK	102	PUTTEN	122	VLIELAND	7
BEEK	80	ETTEN-LEUR	191	LEERDAM	102	RAALTE	178	VLISSINGEN	248
BEEKDAELEN	162	FERWERDERADIEL	40	LEEUWARDEN	824	REIMERSWAAL	90	VOERENDAAL	60
BEEMSTER	40	GEERTRUIDENBERG	72	LEIDEN	995	RENKUM	337	VOORSCHOTEN	141
BEESEL	53	GELDERMALSEN	158	LEIDERDORP	153	RENSWOUDE	22	VOORST	108
BERG EN DAL	219	GELDROP-MIERLO	237	LEIDSCHELDAM-		REUSEL-DE MIERDEN	50	VUGHT	177
BERGEIJK	70	GEMERT-BAKEL	137	VOORBURG	504	RHEDEN	374	WAADHOEKE	244
BERGEN (L.)	55	GENNEP	92	LELYSTAD	363	RHENEN	115	WAALRE	117
BERGEN (NH.)	260	GIESSENLANDEN	98	LEUDAL	196	RIDDERKERK	200	WAALWIJK	237
BERGEN OP ZOOM	347	GILZE EN RIJEN	162	LEUSDEN	215	RIJSSSEN-HOLTEN	153	WADDINXVEEN	179
BERKELLAND	250	GOEREE-OVERFLAKKEE	318	LINGEWAAAL	49	RIJSWIJK	321	WAGENINGEN	355
BERNHEZE	169	GOES	213	LINGEWAARD	268	ROERDALEN	129	WASSENAAR	151
BEST	190	GOIRLE	160	LISSE	131	ROERMOND	336	WATERLAND	157
BEUNINGEN	125	GOOISE MEREN	528	LOCHEM	265	ROESENDAAL	306	WEERT	186
BEVERWIJK	209	GORINCHEM	241	LOON OP ZAND	111	ROTTERDAM	3.105	WEESP	154
BINNENMAAS	155	GOUDA	509	LOPIK	62	ROZENDAAL	15	WERKENDAM	107
BLADEL	70	GRAVE	67	LOPPERSUM	77	RUCPHEN	55	WEST MAAS EN WAAL	88
BLARICUM	68	GRONINGEN	1.812	LOSSER	100	SCHAGEN	320	WESTERVELD	212
BLOEMENDAAL	200	GROOTEGAST	54	MAASDRIEL	109	SCHERPENZEEL	34	WESTERVOORT	102
BODEGRAVEN-		GULPEN-WITTEM	96	MAASGOUW	150	SCHIEDAM	400	WESTERWOLDE	128
REEUWIJK	173	HAAKSBERGEN	90	MAASSLUIS	153	SCHIERMONNIKOOG	4	WESTLAND	492
BOEKEL	49	HAAREN	76	MAASTRICHT	680	SCHINNEN	17	WESTSTELLINGWERF	146
BORGER-ODOORN	145	HAARLEM	1.501	MARUM	50	SCHOUWEN-		WESTVOORNE	94
BORNE	147	HAARLEMMERMEER	734	MEDEMBLIK	220	DUIVELAND	202	WIJCHEN	89
BORSELE	121	HALDERBERGE	143	MEERSSSEN	116	'S-GRAVENHAGE	3.028	WIJCHEN	171
BOXMEER	154	HARDENBERG	277	MEIERIJSTAD	408	'S-HERTOGENBOSCH	1.010	WIJDEMEREN	198
BOXTEL	157	HARDERWIJK	207	MEPPEL	277	SIMPELVELD	65	WIJK BIJ DUURSTEDÉ	173
BREDA	1.057	HARDINXVELD-		MIDDELBURG	281	SINT ANTHONIS	40	WINSUM	89
BRIELLE	118	GIESSENDAM	68	MIDDEN-DELFLAND	127	SINT-MICHIELSGESTEL	171	WINTERSWIJK	177
BRONCKHORST	232	HAREN	163	MIDDEN-DRENTHE	152	SITTARD-GELEEN	521	WOENSDRECHT	104
BRUMMEN	122	HARLINGEN	114	MIDDEN-GRONINGEN	331	SLIEDRECHT	95	WOERDEN	297
BRUNSSUM	148	HATTEM	58	MILL EN SINT HUBERT	52	SLUIS	87	WORMERLAND	123
BUNNIK	122	HEEMSKERK	198	MOERDIJK	145	SMALLINGERLAND	224	WOUDEMBERG	87
BUNSCHOTEN	78	HEEMSTEDÉ	202	MOLENWAARD	138	SOEST	299	WOUDRICHEM	68
BUREN	154	HEERDE	79	MONTFERLAND	207	SOMEREN	61	ZAAANSTAD	945
CAPELLE AAN DEN		HEERENVEEN	248	MONTFOORT	63	SON EN BREUGEL	111	ZALTBOMMEL	140
IJSSEL	347	HEERHUGOWAARD	255	MONTFOORT	63	STADSKANAAL	139	ZANDVOORT	108
CASTRICUM	250	HEERLEN	475	MOOK EN MIDDELAAR	94	STAPHORST	56	ZEDERIK	58
COEVORDEN	168	HEEZE-LEENDE	99	NEDER-BETUWE	62	STEDÉ BROEC	93	ZEEWOLDE	101
CRANENDONCK	92	HEILOO	224	NEDERWEERT	65	STEENBERGEN	125	ZEIST	486
CROMSTRIJEN	79	HELLEDOORN	157	NEERIJNEN	46	STEENWIJKERLAND	268	ZEVENAAR	247
CUIJK	130	HELLEVOETSLUIS	305	NIEUWEGEIN	346	STEIN	139	ZOETERMEER	586
CULEMBORG	172	HELMOND	381	NIEUWKOOP	161	STICHTSE VECHT	425	ZOETERWOUDE	60
DALFSEN	124	HENDRIK-IDO-		NIJKERK	241	STRIJEN	59	ZUIDHORN	141
DANTUMADIEL	90	AMBACHT	131	NIJMEGEN	1.738	SUDWEST-FRYSLAN	3	ZUIDPLAS	342
DE BILT	355	HENGÉLO	546	NISSEWAARD	431	SUDWEST-FRYSLÂN	504	ZUNDERT	92
DE FRYSKE MARREN	230	HEUMEN	165	NOORD BEVELAND	0	TEN BOER	51	ZUTPHEN	414
DE MARNE	87	HEUSDEN	208	NOORD-BEVELAND	45	TERNEUZEN	221	ZWARTEWATERLAND	92
DE RONDE VENEN	300	HILLEGOM	160	NOORDENVELD	181	TERSCHÉLLING	25	ZWIJNDRECHT	188
DE WOLDEN	161	HILVARENBEÉK	114	NOORDOOSTPOLDER	191	TEXEL	101	ZWOLLE	995
DELFT	794	HILVERSUM	768	NOORDWIJK	164	TEYLINGEN	282		
DELFTZIJL	89	HOF VAN TWENTE	181	NOORDWIJKERHOUT	116	THOLEN	108		
DEN HELDER	291	HOLLANDS KROON	241	NOUDEN, GERWEN EN		TIEL	183		
DEURNE	138	HOOGVEEEN	224	NEDERWETTEN	152	TILBURG	1.168		
DEVENTER	761	HOORN	434	NUNSPÉET	124	TUBBERGEN	74		
				OEGSTGEEST	196			Totaal	101.043